

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

Inspektorát Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni

Houškova 33, 308 57 Plzeň

V Plzni dne 18.09.2019

SEČ: 22/1296/19/SŘ/P

č.j.: ČOI 119248/19/2200

Sp.Zn.: ČOI 99063/19/2200

PŘÍKAZ

Ředitel inspektorátu České obchodní inspekce Plzeňský a Karlovarský se sídlem v Plzni věcně příslušný dle ust. § 7 odst. 2 a ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, (dále „zákon o pohonných hmotách“) a místně příslušný dle ust. § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), rozhodl podle ust. § 90 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve spojení s ust. § 150 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „správní řád“), **takto:**

I.

Obviněný **Jaroslav Motyčka**, IČO 12874094, [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] se uznává vinným z porušení právních povinností stanovených v ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách, kterého se dopustil tím, že dne 17.04.2019 na adrese Čapkova 6, 352 01, Aš, kde podniká, vydal PHM – motorová nafta DIESEL, která neodpovídala limitním hodnotám stanovených v ust. § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složek a jakosti pohonných hmot a jejich evidenci, ve znění pozdějších předpisů a ČSN EN 590+A1, a to v ukazateli jakosti „síra“, jehož zjištěná hodnota byla 27,1 mg/kg, oproti maximální normou stanovené hodnotě 13 mg/kg, a tím naplnil skutkovou podstatu přestupku podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách

II.

Za spáchání výše uvedeného přestupku se obviněnému **ukládá:**

podle ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona o pohonných hmotách, ve spojení s ust. § 90 odst. 1 a ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, **pokuta** ve výši: **5.000,- Kč** (slovy pět tisíc korun českých).

Uloženou pokutu je obviněný povinen zaplatit na účet České obchodní inspekce vedený u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, variabilní symbol 1112962219, konstantní symbol 1148 (převodním příkazem) nebo 1149 (poštovní poukázkou), **a to ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.**

Odůvodnění

Dne 17.04.2019 provedl Celní úřad pro Karlovarský kraj místní šetření za účelem monitoringu kvality pohonných hmot u fyzické osoby – podnikatele: Jaroslav Motyčka, [REDACTED] [REDACTED] IČO 12874094, a to na adrese Čapkova 6, 352 01, Aš. V průběhu místního šetření byl odebrán vzorek skladovaného minerálního oleje (motorová nafta NM) určeného k pohonu motoru. O odběru vzorku byl sepsán protokol číslo 540302–19–04– 002. Vzorek byl odeslán k rozboru Celně technické laboratoři, zkušební laboratoři č. 1171 akreditované ČIA (ČSN EN ISO/IEC 17025:2018). Provedenou zkouškou bylo zjištěno, že vzorek odebraný vzorek NM nevyhověl provedenému posouzení, a to v ukazateli jakosti: „síra“, jehož zjištěná hodnota byla 27,1 mg/kg, oproti minimální normou ČSN EN 590+A1 stanovené hodnotě 13 mg/kg. O zkoušce byl vyhotoven Protokol o zkoušce č.j. 21913/2019-900000-020.

Zjištění o výdeji nejakostní PHM byl Celním úřadem pro Karlovarský kraj postoupen věcně a místně příslušnému orgánu dozoru, tj. inspektorátu České obchodní inspekci pro Plzeňský a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni, a to přípisem č.j. 99063/19. Přílohou byly zaslány Protokol o odběru vzoru č. 540302-19-04.002, resp. protokol o zkoušce č.j. 21913/2019-900000-020.

Správní orgán přezkoumal všechny písemné materiály, tj. podklady rozhodnutí a dospěl k závěru, že skutečný stav věci, na základě kterého rozhodl, byl spolehlivě zjištěn, ve věci nebylo nutné provést další dokazování.

Dle ust. § 3 odst. 1 zákona o pohonných hmotách lze pohonné hmoty prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Dle ust. § 2 písm. g) cit. zákona se za výdej považuje bezúplatné přemístění pohonných hmot ze skladovací nádrže zpravidla do palivové nádrže vozidla.

Na základě ustanovení § 7 odst. 2 zákona o pohonných hmotách, Česká obchodní inspekce kontroluje složení a jakost pohonných hmot u výrobce, prodejce, dovozce, vývozce, a to i během přepravy, podle zvláštního právního předpisu a sleduje a monitoruje složení a jakost pohonných hmot v souladu s prováděcím předpisem vydaným podle § 3 odst. 2, provádění rozborů je zajišťováno prostřednictvím akreditovaných osob.

Správní orgán dospěl k závěru, že výše popsaným jednáním Jaroslav Motyčka naplnil jednání uvedené v ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, podle kterého se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 téhož zákona.

Podle ust. § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky MPO č. 133/2010 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty, o způsobu sledování a monitorování složek a jakosti pohonných hmot a jejich evidenci, ve znění pozdějších předpisů, je požadovaná jakost u motorové nafty splněna tehdy odpovídá – li normě ČSN EN 590 a splňuje - li ukazatele jakosti stanovené v Příloze č. 2 této vyhlášky. Příloha č. 2 stanoví v řešeném ukazateli („obsah síry“) mezní hodnotu přísněji než cit. norma, kdy stanoví minimální hodnotu – 10 mg/kg (cit. norma má limitní hodnotu 13mg/kg).

Z výše uvedeného je patrné, že jakost motorové nafty nebyla v řešeném případě prokazatelně splněna a dále, že správní orgán k určení odchylek, a tím i závažnosti přestupku, ve zkoušeném parametru přihlédl k mezní hodnotě, jež je pro účastníka řízení příznivější.

Správní orgán, uvádí, že odpovědnou osobou za porušení povinností je, dle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba, která spotřebiteli prodává nebo vydá pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle ust. § 3 odst. 1 cit. zákona. Podnikatel nese za jakost jím prodávaných pohonných hmot odpovědnost objektivní (odpovědnost za výsledek), tzn. bez ohledu na zavinění (nevyžaduje prokázání zavinění). Takovou odpovědnost nese ten, kdo stanoveným požadavkům nevyhovující pohonnou hmotu prodá nebo vydá. Stačí tedy pouhé zjištění, že byl porušen právní předpis (právní povinnost) a nastává odpovědnost konkrétního subjektu za konkrétní přestupek (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30.7.2010 sp.zn. 7Ca 215/2008-31-34, citace: „*Odpovědnost za kvalitu prodávaných paliv a tedy i za porušení povinností prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce.*“ (stejně tak i rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 10Ca 306/2008 – 72, rozsudek NSS As 112/2010 – 9 ze dne 9.2.2011). Této odpovědnosti se účastník řízení tedy nemůže zbavit např. poukazem na dodání pohonné hmoty distribuční společností, či na přepravce, který pohonnou hmotu přepravuje. Je tedy na účastníkovi řízení, zda-li bude případné „škody“ vymáhat po svých obchodních partnerech nebo přepravních PHM soukromoprávní cestou.

Správní orgán uvádí, že odpovědnost za přestupek je odpovědností objektivní, a nezáleží na zavinění, ke spáchání přestupku může dojít i zcela nezaviněně, přičemž správní orgán není povinen zkoumat, kdy a kde došlo ke vzniku odchylek od stanovených jakostních parametrů. Vyvinut se je možné pouze v případě naplnění liberačního důvodu daného ust. § 10 odst. 1 zákona o pohonných hmotách. Pro uplatnění uvedeného liberačního důvodu je třeba vždy posuzovat individuální okolnosti každého jednotlivého případu, zpravidla k jeho uplatnění však bude dán důvod jen ve zcela výjimečných případech nenadálých událostí, např. v případech zásahů tzv. vyšší moci. Účastník řízení neprokázal, že by vynaložil veškeré úsilí, které je možné požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

K naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pohonných hmotách postačuje „pouhé“ prokázání výdeje pohonné hmoty, která nesplňuje stanovené požadavky na její jakost, k čemuž v případě účastníka řízení prokazatelně došlo, jak plyne z výsledků odborného posouzení provedeného akreditovanou laboratoří.

Správní orgán konstatuje, že jakostní odchylka pohonné hmoty nad limitní hodnoty tolerované normami signalizují určitou nekvalitu.

Při rozhodování o výši pokuty správní orgán ve smyslu ustanovení § 10 odst. 2 zákona o pohonných hmotách, přihlédl k závažnosti přestupku, kterou správní orgán hodnotil zejména s ohledem na způsob spáchání a následky protiprávního jednání.

Způsob spáchání přestupku nezohlednil správní orgán ani ve prospěch ani v prospěch účastníka řízení, neboť k protiprávnímu jednání došlo pro tento přestupek způsobem typickým, tj. výdejem PHM (NM Diesel), které neodpovídala předepsaným požadavkům na jakost. Správní orgán k tomu dodává, že pro příjemce (účastníka řízení) zboží – PHM – je omezená možnost zjistit skutečnost, že dodaná PHM splňuje požadavky na jejich jakost a složení stanovené

prováděcím předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, tedy zda se následně výdejem PHM nebude dopouštět protiprávního jednání, avšak to podnikatele nezbavuje objektivní odpovědnosti. Je pouze na účastníkovi řízení, aby si zajistil takový zdroj dodávek PHM, který by následně minimalizoval riziko jeho případného protiprávního jednání, či zajistil příslušná a účinná opatření, jenž by výdeji nekvalitní PHM zamezily. Správní orgán nezkoumal, zda k nedodržení jakostních limitů došlo úmyslným či nedbalostním jednáním některého z článků výrobního nebo distribučního řetězce. Z těchto důvodů nebylo na místě přihlížet k tomu, zda ke vzniku odchylky došlo úmyslnou manipulací či nedbalostí ani jako k polehčující ani jako k přitěžující okolnosti.

Při určení následku protiprávního jednání vycházel správní orgán ze skutečnosti, že jde o přestupek ohrožovací, kde vznik materiální újmy (např. škody na vozidle) není nutným předpokladem naplnění jeho skutkové podstaty (dokonáním). Zde je přestupek dokonán již samotným výdejem PHM, jenž nesplňuje jakostní kritéria, tzn., že pro spáchání přestupku postačuje, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat. Pokud jde o následky přestupku, uvádí správní orgán, že vyšší obsah síry může signalizovat kontaminaci produktem s vyšším obsahem síry v důsledku provozní nekázně nebo neoprávněné manipulace s palivem. Obsah síry byl postupně omezován z důvodu nežádoucích emisí oxidu siřičitého (tj. ekologické důvody). Výraznější odchylka obsahu síry (cca nad 20 mg/kg) může krom zvýšených emisí kyslíčnicku siřičitého znamenat riziko poškození katalyzátorů a zařízení pro úpravu plynů. Jedná se o charakteristický následek výdeje, resp. užívání NM s vyšším obsahem síry.

Jako k polehčující okolnosti bylo správním orgánem přihlédnuto ke skutečnosti, že se jedná o první vzorek PHM, který odborným posouzením byl shledán jako nevyhovující jakostním parametrům. Jedná se tedy o hospodářský subjekt do této doby bezúhonný. Dále jako k výrazně polehčující okolnosti bylo přihlédnuto ke skutečnosti, že podnikatel (obviněný) není provozovatelem čerpací stanice, neboť skladované PHM slouží pro pohon vlastních nákladních automobilů. V opačném případě, tj. v případě prodeje nejakostí PHM spotřebitelské veřejnosti, by byl následek takového přestupkového jednání závažnější.

S ohledem na výše uvedené okolnosti, jež mají vliv na určení výměry pokuty, hodnotí správní orgán přestupek jako méně závažný (s ohledem na zákonné rozpětí pro uložení pokuty – 5mil Kč, tj. pokuta ve výši 0,1% horní hranice), čemuž odpovídá i samotná výše udělené pokuty.

Pokuta je uložena v hranici zákonného rozpětí uvedeného v ust. § 9 odst. 14 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách, podle kterého lze za předmětný přestupek uložit pokutu až do výše 5 000 000,- Kč. Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, nese v sobě i nezbytný preventivní prvek a svojí výší odpovídá zásadě přiměřenosti používané ve správním řízení.

Správní orgán nepovažuje uloženou pokutu (5.000,- Kč) s ohledem na závažnost přestupku za nepřiměřenou. Sankce nemůže být natolik nízká, aby postrádala svou hlavní funkci, a to funkci represivní, tj. trest za protiprávní jednání, ale i funkci preventivní.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno na 1. straně tohoto rozhodnutí (příkazu).

P o u č e n í

Podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu má obviněný právo podat proti tomuto příkazu odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho oznámení u správního orgánu, který příkaz vydal. Lhůta pro podání odporu běží ode dne následujícího po oznámení příkazu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a v řízení se pokračuje.

Pokud po podání odporu bude vydáno rozhodnutí, kterým bude obviněný uznán vinným z přestupku, bude jí, kromě správního trestu uložena podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu též povinnost nahradit paušální náklady řízení ve výši 1.000,- Kč, které jsou stanovené vyhláškou č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o paušální částce nákladů řízení, v platném znění.

Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

Ing. Jan Ř e z á ě

ředitel České obchodní inspekce
inspektorát Plzeňský a Karlovarský
se sídlem v Plzni

